

Maranatha Mare

maart 2024

Jaargang 51 No 2

Veertig dagen

~

Veertig zinnen

Veertig dagen de kruisweg door
in Jezus spoor
veertig dagen naar Hem kijken
elke dag meer op Hem lijken
veertig dagen vergeving vragen
Zijn kruis dragen
dagelijks schuld belijden
met de zonden strijden

Veertig dagen mee
naar Gethsémané
bespot, geslagen, veracht
in de donkere nacht
vallen en weer opstaan
struikelend, verlangend meegaan
veertig dagen verwondering
stilte in bezinning

Veertig dagen bidden
om Jezus in ons midden
veertig dagen geloof opwekken
meer van Jezus ontdekken
veertig dagen waken
een geloofsreis maken
veertig dagen dicht bij Hem
volg Zijn stem

Veertig dagen met Jezus alleen
om het kruis heen
in aanbidding
we horen Zijn smeking
Mijn God, Mijn God
waarom verlaat U Mij
wat een liefde, wat een trouw
Mijn kind, het is voor jou

Dat Hij gestorven is
Hij koos de duisternis
voor het licht
geeft ons Hemels uitzicht
veertig dagen kwetsbaar
eeuwig dankbaar
voor het wonder
van genade zo bijzonder!

Leo Heuvelman
christelijkegedichten.com

Lang zal ze leven in de gloria

Op 26 februari is ze 100 geworden – Catrien de Wee. Op zondag 25 februari konden we met zijn allen vieren bij de kerk: haar familie van Johannesburg en Canada, haar geloofsfamilie van de Maranatha Kerk.

Toen we bedachten wát we in de kerk met de mededelingen zouden doen en wát na de dienst boven in de zaal, vroeg iemand op Afrikaans: “Ons sing darem seker vir haar: *Veels geluk, liewe maatjie?*”

Daar had ik geen zin in: het kinderliedjie dat ook gezongen wordt voor volwassenen en voor ouderen die helemaal geen “maatjie” zijn. Wij zingen “Zegen haar, Algoede” in de kerk met orgel en “Lang zal ze leven” boven in de zaal bij het feestje, zei ik.

“Lang zal ze leven” is toch een waardig lied. Met “in de gloria” daarbij. Maar toen moest ik ook wel bedenken of dit gepast is voor een 100-jarige. Zij heeft het al gedaan, héél lang geleefd. Wensen we haar dat nog toe? Wat het ook zou betekenen voor iemand van haar leeftijd, we zingen het tóch, want dit is “traditie”!

Zegt Catrien zelf vaak: ze is niet zeker of een lang leven een *zegen* is of niet. Het gaat vrij goed met haar. Een beetje artritis in de handen en minder goed evenwicht, maar anders niets te klagen. En toch ... ze is niet zeker of een lang leven echt een *zegen* is.

Daar hebben mensen verschillende meningen over. Toen ik mijn familie vertelde van de honderdjarige in mijn gemeente die elke zondag naar de kerk komt, kwam het van mijn 90-jarige moeder: “Kan ze zo lang in een kerkbank zitten?” Haar kleinzoon van 30 jaar vindt: als hij zo gezond zou zijn, zou hij dat ook wel willen.

Daar heb ik een Nederlandse uitdrukking voor die ik ook veel mooier vind dan het Afrikaanse equivalent: “Nou, dat hoeft voor mij niet, hoor!” Het antwoord op deze discussie komt ook op heel mooi Nederlands: “Dat heb je niet voor het zeggen!”

Een lang leven van je sóms gezegend voelen en sóms niet, heeft wel het voordeel van wat het Engels noemt *hindsight*. Terug schouwend op een lang leven zien we het groter beeld veel duidelijker dan wanneer we nog proberen het allemaal uit te zoeken. En, vind ik terug schouwend op de leeftijd van 67 jaar, dat geheelbeeld is een wonder – hoe het allemaal terecht kwam. Dan

moet ik zeggen: gezegend! Misschien zit er toch wel iets van “gloria” in “lang zal die leven”?

Het gedicht van Elisabeth Eybers, in Zuid-Afrika geboren en op 92 in Amsterdam gestorven, verwoord een “anders zien”:

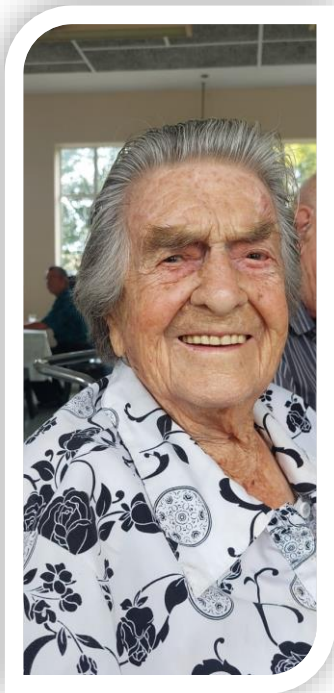
Die gebed van verstarrende siele

*Maak ons onsterflik vir één enkele uur,
gee ons die dwaasheid van één blinde daad!
Die oë wat nie speur na doel of duur,
maar, wyd en koorsig in 'n wit gelaat,
alleen die vlamme van die oomblik vang
sonder om oor die later al te treur,
'n kreet wat in die lome lug sal hang
soos bloedrooi rose in a waas van geur.
Ons harte was nog nooit só stil, só bloot ...
Die donker styg rondom ons soos 'n muur,
'n skeidsmuur tussen ons en lewe-en-dood
waaroor ons in die nanag saggies praat ...
Maak ons onsterflik vir één enkele uur,
gee ons die dwaasheid van één blinde Daad!*

Yolanda Dreyer

Gemeentenieuws

In de Lijdenstijd 2024 mochten wij op 25 februari, de tweede lijdenszondag, zondag Reminiscere herdenken, maar ook een zegenbede zingen voor Catrien de Wee voor haar 100ste verjaardag. De familie van Catrien: haar zoon Lourens uit Canada met zijn dochter erbij en de kleinkinderen en achter kleinkinderen waren er ook. De mooie bloemen in de kerk gingen uiteraard naar Catrien, Tanya had een gedicht geschreven en droeg die voor, en Johan speelde 3 bijzondere orgel stukken voor Catrien. Na afloop was er koffie boven in de zaal, met een grote verjaardagtaart en heerlijke hapjes.

Honderd spore

Ek skryf vir jou 'n kaalvoet gedig, Catrien, soos Antjie eenkeer vir haar ma geskryf het. Jy is nie my ma nie, maar jy herinner my aan my ouma:

Nie omdat jy oud is nie
en nie omdat jy 'n ouma vir my is nie.

Nee -

soos my ouma, het jy *a stubborn refusal* om oud te word – nee – om “oud” behandel te word.

Daar is 'n verskil:

Jy protesteer teen verkalkte are,
grys hare,
en mense wat jou “tannie” noem.

Jou stok keer dat inbrekers jou skade aandoen.
Jou staf is simbool dat jy op wysheid kan roem.

Jy simboliseer verganklikheid én standvastigheid
Jy daag die horlosie uit.

Do not go gentle into that good night,
skryf Dylan Thomas in 1951.

Jy was toe reeds 27 jaar oud.

Hy het geskryf oor “men”, “who at their end”:

“know their words have forked no lightning”;
“cry how bright their frail deeds
might have danced in a green bay”;
“learn too late, they grieved the sun on its way”.

*Well, Catrien: you are no man,
and behaving like the men in Dylan's poem
is simply not in your nature.*

*Your stubborn refusal is a battle-cry:
against ageist prejudice
against the constructs of time and health.*

Daarom, 'n kaalvoet gedig:
'n verhaal sonder omhaal van woorde,
oor voete wat ver geloop het,
en diep spore getrap het.

Dít is jy.

Tanya van Wyk - 22 Februarie 2024

Paasontbijt

Wij nodigen u uit om een paasontbijt te komen genieten op Paas zondag 31 maart om 8:30 's morgens, boven in de zaal.

Als u van de partij wil zijn, geef u naam svp door aan

Emmy, Joke of Ellen.

DE GESCHIEDENIS VAN SCHRIKKELDAG

Vandaag zijn sommigen eindelijk weer eens jarig. Het is dan 29 februari, schrikkeldag. Het jaar duurt ditmaal 366 dagen, in plaats van 365. In 46 voor Christus werd deze extra dag ingevoerd door Julius Caesar met doelbewuste redenen.

Schrikkeljaar

De term 'schrikkeljaar' komt van het Middelnederlandse scricken, wat oorspronkelijk 'met grote passen lopen' of 'springen' betekende. De correctie op de jaarkalender werd al in de Romeinse tijd bedacht. De Romeinse kalender telde slechts 355 dagen. Elk tweede jaar werd er een maand van 22 of 23 dagen ingevoerd om de afwijking recht te trekken. Julius Caesar wilde dit vergemakkelijken, en stelde een kalender van 365 dagen in met elke vier jaar een extra dag na de 28e februari. De astronoom

Sosigenes had de berekeningen hiervoor uitgevoerd.

Onze gregoriaanse kalender, ontstaan in 1582, is een verfijning van de Juliaanse en nam het schrikkel principe over.

Tropisch jaar

Een tropisch jaar is de tijd die de aarde nodig heeft om tijdens haar baan om de zon van lentepunt naar lentepunt te draaien. Dit duurt niet exact 365 dagen, maar 365 dagen, 5 uur, 48 minuten en 45,1814 seconden. Zou men toch stipt 365 dagen aanhouden, dan zouden we elke vier jaar bijna een dag tekort komen: 23 uur en 15 minuten. Op de langere duur zouden de seizoenen volledig verschuiven ten opzichte van de kalender.

Schrikkeldag

Schrikkeldag compenseert dit tijdsverschil door elke vier jaar 24 uur toe te voegen. Dit is echter weer een hypercorrectie: zo'n 45 minuten teveel. Bij de invoering van de gregoriaanse kalender loste men dit op door bij elke eeuwwisseling die niet deelbaar is door 400 de schrikkeldag achterwege te laten. Zo was er een schrikkeldag in 2000, maar niet in 1900. Bij de Juliaanse kalender vond de speciale deling voor de eeuwwisseling nog niet plaats, waardoor men in 1582 tien dagen achter liep. De ontwerper van de Gregoriaanse kalender, paus Gregorius XIII, liet daarom de tijd in één klap van 4 naar 15 oktober gaan. Mathematisch gezien is dit echter nog niet perfect: elke 400 jaar verliest de cyclus alsnog 0,1 dag. Hierdoor loopt men elke 100 jaar zo'n drie kwartier vooruit. Na een aantal millennia zal er daarom een extra correctie moeten komen.

Tradities en bijgeloof tijdens schrikkeldag

Een bijzondere dag als schrikkeldag, heeft op veel plekken ook geleid tot hele eigen tradities. Zo zouden volgens een Ierse traditie op schrikkeldag vrouwen een man ten huwelijk mogen vragen. De man die op schrikkeldag een aanzoek krijgt, zou dat aanzoek niet mogen weigeren, doet hij dat wel dan zou er volgens Iers gebruik een financiële compensatie moeten volgen. In Schotland en Denemarken volstaat bij weigering een handschoen, zodat de afgewezen dame kan verhullen dat zij geen ring draagt. In Schotland zouden dames die op schrikkeldag een aanzoek willen doen, dat al op voorhand kenbaar maken door een rode rok te dragen.

Naast tradities zijn er ook allerhande bijgeloven ontstaan rondom schrikkel dag. Volgens de Schotten is een schrikkeljaar slecht voor het vee, terwijl de Duitsers geloven dat een schrikkeljaar een koud jaar wordt.

<https://isgeschiedenis.nl/nieuws/de-geschiedenis-van-schrikkel-dag>

Wat is ChatGPT?

ChatGPT is een kunstmatige intelligentie-model ontwikkeld door OpenAI. Het is getraind om menselijke aandoende tekst te genereren op basis van de ingevoerde informatie. Je kunt het zien als een virtuele gesprekspartner, die vragen kan beantwoorden en discussies kan voeren over een breed scala aan onderwerpen.

De afkorting GPT staat voor 'Generatieve Pre-trained Transformer'. Deze AI-tool is vooraf getraind met miljarden tekstvoorbeelden, die worden omgezet in resultaten. Door *machine learning* leert deze tool bij op basis van de ingevoerde data.

Voor onze Catrien die 100 jaar oud is, schreef Tanya en ChatGTP een gedicht voor Catrien:

*Op de 26ste februari, een eeuw terug geboren,
Catrien, trots en sterk, een leven met sporen.*

*Humor in haar ogen, een lachende schijn,
In haar negentig, nog zelf achter het stuur, zo fijn.*

*Van Nederland tot aan Zuid-Afrika's kust,
Getuige van tijd, van oorlog en rust.*

*Een eeuw ook getuige van wereldse strijd:
Van koningswisseling tot technologische tijd.*

*Haar wandelstok, symbool van kracht,
In haar hand, een schild 's nachts.*

*Ouderdom brengt wijsheid, maar de geest blijft jong,
In haar hart zingt nog een levenslied, vol lofzang.*

*De kerk, haar anker, haar geloof ongekrenkt,
Een leven vol liefde, door het geloof geschenkt.*

*Catrien, een vuur, een heldere vlam,
Op haar honderdste, een legende, een stam.*

*Op jouw honderdste, Catrien de Wee,
Een ode aan een leven, rijk als de zee.*

I'm a 102-year-old doctor. Here are my 5 L's for living a long, fulfilling life

Dr. Gladys McGarey is a 102-year-old doctor with a passion for what she refers to as “living medicine.” She encourages her patients to look “at disease and pain as teachers” to understand what illnesses are showing them about their bodies and find the best ways to heal.

McGarey is also the author of “The Well-Lived Life: A 102-Year-Old Doctor’s Six Secrets to Health and Happiness at Every Age.”

“My decades of experience in holistic medicine has taught me a lot about how to live a long, happy and purposeful life,” she tells CNBC Make It.

Some practices that McGarey incorporates in her daily routine are:

- Getting 9 hours of sleep a night
- Spending time with loved ones and building community
- Continuing to live in her purpose beyond the age of 100
- Walking 3,800 steps each day
- Avoiding smoking or drinking alcohol

In addition to her daily practices, McGarey also has a set of principles that contribute to her longevity and her happiness. She refers to them as the five L’s.

“You have to feel and know life is there to be lived. You have to live it,” she says.

The five L’s that McGarey follows for a long and happy life are

1. **Life itself:** “As you pay attention to life itself, life is like a seed. It has a shell around it. It has all the energy of the universe within it,” says McGarey. But life can’t change for the better without being activated by us first.
2. **Love:** “Love is the activating factor. It cracks the shell,” she says. “It’s the whole aspect of life as we come into it and take our first breath.” Love feeds into the remaining aspects of what makes life meaningful.
3. **Laughter:** “Laughter without love is cruel. It’s mean and cold,” McGarey says. “But laughter with love is joy and happiness.”
4. **Labor:** “Labor without love is drudgery. ‘I gotta go to work’ or ‘They’re too many diapers,’” she says. “Labor with love is bliss. It’s why a singer sings, why a painter paints, why I became a doctor. It’s what juices you up. It’s what makes you really know: ‘This is

who the inner core of me is.” Pay attention to what drives you, she adds.

5. **Listening:** “Listening without love is empty sound,” says McGarey. “But listening with love is understanding.” When you’re able to find people who understand you and what your purpose is, life becomes more fulfilling and you can go on to do the same for others.

But life isn’t always easy, McGarey points out. When you’re faced with tough times: “Just don’t get stuck. Or if you do get stuck, start looking for the light. It’s always there,” she adds.

“You just have to keep looking for it.”

<https://www.cnn.com/2023/06/08/5-Is-for-living-a-long-fulfilling-life-from-a-102-year-old-doctor.html>

Dienstrooster maart 2024			
	zondag 3 maart	zondag 10 maart	zondag 17 maart
1	Ferry vd Kuil	Emmy Reinten	Frouk Smal
Bloemen	Ellen vd Kuil	Rietje Spoon	Emmy Reinten
Koffie		Priscilla Ndlovu	
	zondag 24 maart Palmpasen	vrijdag 29 maart Goede Vrijdag	zondag 31 maart Paasfeest
1	Klaas-Jan Leeuw	Ferry vd Kuil	Hilda Herholdt
Bloemen	Frouk Smal	Geen bloemen	Peggy Mijne

Agenda maart 2024		
zondag 3 maart 3de lijdenszondag	10:00	Eredienst Ds. Y Dreyer
dinsdag 5 maart	9:00-13:00	Kerkkantoor
zondag 10 maart 4de lijdenszondag	10:00	Eredienst Ds. Y Dreyer Koffiedrinken
dinsdag 11 maart	9:00-13:00	Kerkkantoor
zondag 17 maart 5de lijdenszondag	10:00	Eredienst Ds. Y Dreyer
dinsdag 19 maart	9:00-13:00	Kerkkantoor
zondag 24 maart Palmpasen	10:00	Eredienst Ds. Y Dreyer
dinsdag 26 maart	9:00-13:00	Kerkkantoor
vrijdag 29 maart	10:00	Eredienst Ds. Y Dreyer Avondmaal
zondag 31 maart	8:30 10:00	Paasontbijt Eredienst Ds. Y Dreyer

Verjaardagen maart 2024		
vrijdag 1 maart	Lenè Fourie	
vrijdag 1 maart	Joke de Jong	072 443 3535
zaterdag 2 maart	Gitta Leeuw	012 661 2247
zondag 17 maart	Jan-Willem Hoorweg	082 557 0047
woensdag 20 maart	Klaas-Jan Leeuw	072 567 4089
vrijdag 22 maart	Marco Biancho	
zondag 24 maart	Ruben Andeweg	
woensdag 27 maart	Jacobus Bakkers	082 850 9401

MARANATHA KERK	
Webadres	http://www.nlgemeente.co.za
Facebook	http://tinyurl.com/FBMaranatha
Straatadres	Sherborneeweg 3, PARKTOWN
Postadres	Nederlandsprekende Gemeente Postbus 84552 GREENSIDE 2034
Predikante	Ds Yolanda Dreyer 012 348 9850 / 082 893 2104 yolanda.dreyer@up.ac.za
Kerkkantoor Dinsdag ochtend 09h00 – 13h00	Joke de Jong 072 443 3535 nlgemeente@mweb.co.za
Bank Details	Beneficiary: Ned. Hervormde Kerk Nedbank Current Account 1979 316872 Branch: Nedbank Fox Street, Code 190805 Code 198765 for online payments
Scriba Redactrice Mare	Ellen van der Kuil 011 478 1082 / 083 626 3272 evdkuil@gmail.com
Kassier	Marco van Wieringen 011 442 9696 marcovw@mweb.co.za
Koster	Ferry van der Kuil 011 478 1082 estruct@iafrica.com
Organist	Johan van Staden 082 928 5874 jvstaden@protonmail.com